

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 99/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ammatillisen koulutuksen valintaperusteiden muutoksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 99/2018 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, ettei lainmuutos opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkinnossa houkuttele peruskoulun päättäneitä nuoria viettämään välivuotta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Laki ammatillisesta koulutuksesta on tullut voimaan 1.1.2018. Opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä ja opiskelijoiden valintakriteereistä on säädetty laissa ja asetuksessa. Valintaperusteasetuksella on säädetty opiskelijaksi ottamisen perusteista haettaessa yhteishaun kautta ammatilliseen perustutkintoon. Valintaperusteiden käyttäminen on mahdollista silloin, kun koulutukseen hakeutuu samanaikaisesti useita hakijoita, jotka tulee asettaa valintajärjestykseen. Tällöin käytävistä valintaperusteista eli hakijoille annettavista valintapisteyksistä on säädetty opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Uutta valintaperusteasetusta (699/2017) on sovellettu ensimmäisen kerran kevään 2018 yhteishaussa.

Valtakunnallinen ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaku järjestetään keväisin. Yhteishaun kautta hakevat ensisijaisesti hakuvuonna perusopetuksen tai valmentavan koulutuksen päättävät nuoret. Yhteishaku tukee perusopetuksen päättävän ikäluokan välitöntä siirtymistä jatko-opintoihin. Muutkin vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat voivat hakeutua ammatilliseen koulutukseen yhteishaun kautta.

Opiskelijaksi ottamisessa on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Opiskelijaksi voidaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 38 §:n mukaan ottaa henkilö, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan aikaisemman oppimäärän tai jolla koulutuksen järjestäjä muutoin katsoo olevan riittävät edellytykset tavoitteena olevan osaamisen hankkimiseksi tai tutkinnon suorittamiseksi.

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneiden opiskelijaksi ottamisessa käytetään valintakriteerejä niin, että opiskelijaksi ottaminen suoritetaan hakijoiden valintapistemäärän ja hakijoiden esittämän hakutoivejärjestyksen perusteella.

Perusopetuksen oppimäärän suorittaneelle hakijalle annetaan pisteitä opinnoista, jos hakija on suorittanut perusopetuksen oppimäärän hakeutumivuonna tai sitä edeltävänä vuonna tai suorittanut vähintään 1 100 tunnin laajuisen lisäopetuksen, vähintään 30 osaamispistettä ammatilli-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 99/2018 vp

seen koulutukseen valmentavaa koulutusta tai sitä vastaavan aiemman koulutuksen, vähintään 28 opiskelijaviikon mittaisen kansanopiston linjan tai vähintään 25 kurssia sisältävän maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävän lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen hakeutumivuonna tai sitä edeltävänä vuonna. Lisäksi valintapisteitä hakija saa yleisestä koulumenestyksestä, painotettavista arvosanoista, työkokemuksesta, ammatillista koulutusta koskevasta ensimmäisestä hakutoiveesta sekä mahdollisesta pääsy- tai soveltuvuuskokeesta.

Näiden valintapisteiden tarkoituksena on kohdentaa aloituspaikkoja perusopetuksen päättäneille nuorille, jotka hakevat toisen asteen opiskelupaikkaa ensimmäistä kertaa.

Aiemman, kumotun asetuksen mukaan, hakija sai 6 valintapistettä perusopetuksen oppimäärän ammatilliseen peruskoulutukseen hakeutumivuonna tai hakuajan päättymistä edeltävän kuuden kuukauden aikana.

Perusopetuksen oppimäärä suoritetaan pääsääntöisesti kevätlukukauden lopussa, joten perusopetuksen keväällä päättänyt nuori on voinut saada säännöksen mukaiset valintapisteet kyseisen vuoden keväällä suoritettavassa yhteishaussa. Poikkeustilanteissa perusopetuksen oppimäärä voi kuitenkin tulla suoritetuksi myös muuna ajankohtana kuin kevätlukukauden päätteeksi. Aiemman kumotun asetuksen aikana hakija, joka on suorittanut oppimäärän edellisen vuoden lopussa, on saanut lisäpisteet yhteishaussa. Sen sijaan hakija, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän samana vuonna, mutta aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen yhteishaun päättymistä, ei ole samassa haussa saanut lisäpisteitä.

Muutoksen jälkeen 6 valintapistettä annetaan hakijalle, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän ammatilliseen perustutkintokoulutukseen hakeutumivuonna tai sitä edeltävänä vuonna.

Muutoksella on pyritty varmistamaan, että jokaiselle perusopetuksen päättäneelle nuorelle löytyy koulutuspaikka. Muutos varmistaa sen, että hakijalla on mahdollisuus lisäpisteiden saamiseen yhteishaussa vähintään yhden kerran myös silloin, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu kalenterivuoden aikana myöhemmin kuin kevätlukukauden päätteeksi. Lisäksi muutos varmistaa, että hakija, joka on kevätlukukauden päätteeksi suorittanut perusopetuksen oppimäärän, mutta ei saman kevään yhteishaussa hae tai tule valituksi koulutukseen, saa valintapisteet vielä seuraavan vuoden yhteishaussa.

Helsingissä 12.4.2018

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen